

בעניין:

אסף כהן, עו"ד ת.ז. 25089293

ע"י ב"כ עוה"ד ברק רון (מ.ר. 26699)

מרחוב דניאל פריש 3, תל אביב

טל': 03-6961105; פקס: 03-696116

התובע:

- נ ג ד -

אל על נתיבי אוויר לישראל בע"מ

ע"י ב"כ עוה"ד ממשד ארנון, תדמור-לוי

ממרכז עזריאלי 5 (המגדל המרובע) תל אביב 6702501

טל': 03-6087835; פקס: 03-6087716

הנתבעת:

בקשה מתוקנת לאישור הסדר פשרה והסדר פשרה בתובענה ייצוגית

בהתאם לסעיף 18 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות") ולתקנה 12 לתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010 (להלן: "תקנות תובענות ייצוגיות"), ובהמשך להערותיו של בית המשפט הנכבד כפי שנדונו במהלך הדיון שהתקיים ביום 26.3.2025 ובמהלך הדיון מיום 17.9.2025 ולהחלטתו מאותו יום, הצדדים מתכבדים להגיש בזאת בקשה מתוקנת לאישור להסדר פשרה (להלן: "הסדר הפשרה" או "ההסכם"), לשם סילוק סופי ומוחלט של התובענה הייצוגית שבכותרת, אשר ניהולה אושר במסגרת החלטת בית המשפט הנכבד בבקשת האישור מיום 10.9.2019 (להלן: "התובענה", "בקשת האישור" ו"החלטת האישור" בהתאמה).

בית המשפט הנכבד מתבקש לאשר את הסדר הפשרה ולהורות כדלקמן:

- א. אל על נתיבי אוויר לישראל בע"מ (להלן: "אל על") תפרסם על חשבונה הודעה לציבור בדבר הגשת הבקשה לאישור הסדר הפשרה בהתאם להוראת סעיף 25(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות, בשני עיתונים יומיים, בנוסח המצורף כנספת 1 להסדר הפשרה (להלן: "ההודעה הראשונה");
 - ב. לקבל את המלצת הצדדים בכל הנוגע למתן גמול לתובע ושכר טרחה לבא כוחו, כמפורט להלן;
 - ג. להורות על פטור ממינוי בודק כאמור בסעיף 19(ב)(1) לחוק תובענות ייצוגיות, נוכח נסיבות הסדר הפשרה, כמפורט להלן;
 - ד. לאשר, בחלוף 45 ימים (או מועד קצר יותר כפי שייקבע בית המשפט הנכבד) ממועד פרסום ההודעה הראשונה, את הסדר הפשרה בתובענה הייצוגית וליתן לו תוקף של פסק דין.
- מונחים וביטויים שלא הוגדרו במפורש בבקשה זו תהא להם המשמעות שהוענקה להם בכתבי הטענות שהוגשו בהליך זה.
- הסדר פשרה זה נעשה מבלי שמי מהצדדים מודה בטענות הצד שכנגד. לפיכך, אם לא נכתב מפורשות אחרת, כל טענה בבקשה זו הנטענת מפי צד להסדר הפשרה מוכחשת על ידי הצד שכנגד.

א. הרקע להגשת הבקשה לאישור הסדר הפשרה

1. בקשת האישור הוגשה ביום 12.1.2015.
2. לטענת התובע, הוא רכש כרטיס טיסה לפראג, שהינו כרטיס שאינו בר השבה (Nonrefundable). זמן קצר לאחר רכישת הכרטיס, נאלץ התובע לבטלו, והתקשר למוקד השירות של אל על כדי לבדוק

האם בכל אופן הוא זכאי להחזר כספי כלשהו. או אז, נמסר לתובע, לטענתו, כי הוא זכאי להשבת מסי נמל, מבלי שהוא נדרש לבצע פעולה כלשהי. על אף האמור, לטענת התובע, בפועל, מסי הנמל לא הושבו אליו.

3. יתרה מכך. לטענת התובע, אל על הסתירה מנוסעים שלא התייצבו לטיסתם, את העובדה כי ייתכן שהם זכאים להשבת מסי נמל, כאשר אל על מצידה לא יזמה גילוי כלשהו בעניין.

4. לטענת התובע, אל על מתעשרת שלא כדין בכך שאינה משיבה ללקוחות אשר ביטלו ו/או לא התייצבו לטיסות, באופן יזום, את רכיב מיסי הנמל הכלולים במחיר כרטיס הטיסה. זאת, חרף העובדה שאל על אינה מעבירה לנמלי התעופה את מסי הנמל שגבתה מלקוחותיה שלא התייצבו לטיסה (בס' 1 לבקשת האישור).

5. במסגרת בקשת האישור, התובע טען, בין היתר, כי נגד אל על התנהלה כבר בקשת אישור בעניין דומה (ת"א (תל אביב-יפו) 1928/04 **צדוק ג' אל על**; להלן: "**עניין צדוק**"), שבמסגרתה, לטענת התובע, אל על הודתה כי נוסעים אשר אינם מתייצבים לטיסה, אכן זכאים לקבל בחזרה ממנה את המיסים אותם שילמו, ובלבד שהלקוחות פונים לאל על ומבקשים ממנה כי תשיב להם את כספם.

6. ביום 28.5.2015 אל על הגישה תשובה מטעמה לבקשת האישור, במסגרתה טענה כי דין טענות התובע להידחות מהטעמים אשר פורטו במסגרתה.

7. התובע הגיש תגובה לתשובה מטעמו, במסגרתה הגיב לטענות אל על.

8. ביום 1.8.2017, הגישה אל על, בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד, מסמך נתונים (שנתמך בתצהיר) בדבר היקפי מסי הנמל שאל על גבתה עד לשנת 2016, ואשר טרם הושבו להם, במסגרתו צוין כי מדובר בסכום של כ- 11.75 מיליון דולר, הכול כמפורט במסמך (כולל מסי צפון אמריקה, שמועברים לרשויות בסמוך לאחר הרכישה, ואינם ברשות אל על; להלן: "**NA**").

9. ביום 10.9.2019 קיבל בית המשפט הנכבד (כב' הש' גרוסקופף) את בקשת האישור ואישר לנהלה כתביעה ייצוגית (החלטת האישור לעיל).

10. במסגרת החלטתו, אישר בית המשפט הנכבד את ניהול התובענה הייצוגית בעילות של התעשרות בלתי מוצדקת וכן הפרת חובה הנובעת מעיקרון תום הלב באי היידוע של הנוסעים על זכותם לקבלת החזר של מסי הנמל אם לא התייצבו לטיסה.

בתוך כך, בית המשפט הנכבד הגדיר את חברי הקבוצה באופן הבא: "**כל הלקוחות של הנתבעת אשר רכשו מהנתבעת כרטיס טיסה בשבע השנים שטרם הגשת התובענה ולא התייצבו לטיסה או לקטע טיסה, ושהנתבעת נמנעה מלהשיב להם את כל מסי הנמל, כהגדרתם להלן, במישרין או בעקיפין (לרבות השבה באמצעות סוכן הנסיעות באמצעותו נרכש הכרטיס), מקום בו הנתבעת לא העבירה לנמלי התעופה השונים את הסכומים שגבתה לשם כך, או שהיא יכולה לתבוע את השבתם מרשויות הנמל**".

וכן הגדיר את מיסי הנמל כ- "**אגרת נוסע לפי תקנה 12 לתקנות רשות שדות תעופה אגרות, וכן כל אגרה או היטל אשר סווגו על ידי הנתבעת, והוצגו ללקוחות במסגרת תהליך הרכישה, כמיסים (Taxes), להבדיל ממחיר הטיסה (Fare)**" (ס' 58 להחלטת האישור).

11. ביום 22.10.2019 התובע הגיש כתב תביעה מתוקן, בהתבסס על החלטת האישור.

12. ביום 3.3.2020 אל על הגישה כתב הגנה, שבמסגרתו, טענה, בין היתר, כי התביעה מבוססת על הנחת מוצא שגויה לפיה אל על הודתה, כביכול, בחבותה להשבת מסי נמל במסגרת עניין צדוק. אל על הסבירה, כי היא אכן ציינה בשלב בקשת האישור ובעניין צדוק, כי היא משיבה את מסי הנמל לנוסעים אשר ביטלו ו/או לא התייצבו לטיסתם, ופנו אליה בבקשה מתאימה להשבה של מסי הנמל. אולם, הוסבר כי מדובר בפרקטיקה שירותית הנעשית לפנים משורת הדין, ולא מכוח חובה חוקית

כלשהי. אל על טענה כי לא קיים מקור נורמטיבי המחייב את אל על בהשבת "מסי הנמל" בכלל, ובאופן אקטיבי וזיום בפרט, וכי גם התובע לא הצביע על מקור שכזה.

13. אליבא דאל על, טענה זו נכונה שבעתיים באשר למסי נמל הנגבים על ידי הרשויות הזרות. שכן, על אף שהתובע מתיימר לתבוע את השבת כל מסי הנמל שנגבו, לרבות עבור מסים ואגרות המשולמים בעשרות מדינות שונות בעולם, התובע לא הציג כל ראיה המוכיחה כי קיימת חובת השבה/יידוע אקטיבית במדינות השונות בעולם בדבר השבת מסי נמל במקרה שהנוסע לא התייצב לטיסתו.

על אף שהנטל בעניין זה מוטל אך ורק לפתחו של התובע (שכלל לא ניסה להוכיח את הדין הציפי בכל הקשור להשבת מסי נמל הנגבים בצי'יה שאליה הוא היה אמור לטוס), ולמעלה מן הצורך, אל על הראתה, כי אכן יש מדינות (כגון בריטניה) שבהן לא קיימת חובה בדין להשבת מסי נמל לנוסעים שלא טסו (ראו, למשל, ס' 76-77 לכתב הגנתה).

14. זאת ועוד. במסגרת כתב ההגנה, אל על טענה כי הקביעה לפיה היא מחזיקה במסי הנמל "בנאמנות" הינה שגויה. אל על הראתה, כי למעשה, לגבי חלק ממסי הנמל נקבע במפורש בתקנות רשות שדות התעופה (אגרות), התשנ"א-1991, כי החבות בתשלום האגרה לרשויות המס **מוטלת על חברת התעופה**, וזאת, בין אם החברה גבתה את אגרת הנוסע היוצא מהנוסע ובין אם לאו (ס' 34-37 לכתב ההגנה).

15. יתרה מכך. אל על אף הראתה כי ישנם מקרים בהם הרשויות מחייבות את אל על לשאת במסי נמל בסכומים הגבוהים מאלו ששולמו על ידי הנוסעים (ר', למשל, ס' 38-51 ונספחים א1, א2 ו-ב לכתב ההגנה). משמעות הדברים היא כי החובה לתשלום מסי הנמל מוטלת, דה פקטו, על אל על ואין לראותה כנאמן של הנוסע בעניין זה.

16. עוד נטען, כי גם אם ייקבע שאל על מחזיקה בנאמנות את כספי הנוסעים, הרי שבכל מקרה על התובע להראות כי אין הוראה חוזית אחרת הסותרת את מנגנון הנאמנות, וקובעת, למשל, כי לא יושבו מיסי נמל במקרה של ביטול/אי התייצבות לטיסה מחמת תשלום דמי טיפול, שכ"ט נאמן וכיו"ב הוראות חוזיות אפשריות (בס' 63-64 לכתב ההגנה).

17. לשיטת אל על, די בקריסת שתי הנחות המוצא הללו (קריסה המבוססת רק על חלק קטן מטענות ההגנה של אל על) כדי להורות על דחיית התביעה.

18. בנוסף, אל על טענה, כי גם אם היא חבה בהשבת מסי נמל לנוסעים שביטלו או לא התייצבו לטיסה, הרי שלא קמה לה חובה לפנות לנוסעים באופן אקטיבי ולהציע להם את השבת "מסי הנמל". זאת, בין היתר, לנוכח פסיקות עבר; נוכח דברי חקיקה שונים הקובעים כי על מנת שאדם יקבל תשלום, עליו לפנות באופן אקטיבי ולבקש לקבל את כספו ובאופן קונקרטי בדיני תעופה – סעיף 3(א)(2) לחוק שירותי תעופה (פיצוי וסיוע בשל ביטול טיסה או שינוי בתנאיה, תשע"ב-2012, קובע כי זכותו של הנוסע להשבת תמורה בסכום ששולם בעד כרטיס הטיסה, "ובכלל זה אגרות, היטלים, מסים ותשלומי חובה אחרים", מותנית בפניה בכתב של הנוסע לחברת התעופה או לסוכן הנסיעות; לנוכח לשון סעיף 4.3 לתנאי התובלה של אל על; וכיו"ב טעמים (בס' 86-94 לכתב ההגנה).

19. אל על אף הראתה, כי חלק מהסכומים הנתבעים על ידי התובע (כגון רכיב ה- AP) כלל אינם עולים לכדי מס נמל, אלא נגבים על ידי אל על כתוספת שהיא רכיב בתמורה הכוללת של הטיסה, ואינם משולמים לרשויות. כך אף נקבע על ידי בית המשפט הנכבד ממש לאחרונה בפסק דין מנומק וחלוט,¹ כך שטענה זו אינה שנויה עוד במחלוקת.

¹ ראו, למשל, ת"צ (מחוזי מרכז) 53179-03-18 **ברגמן נ' אל על נתיבי אויר לישראל בע"מ** (31.8.2023). על פסק דין זה הוגש ערעור (ע"א 231/24), שנדחה בפסק דין מיום 23.5.2024, בעקבות הודעת המערערים כי לא יעמדו על הערעור לאור הערות בית המשפט במסגרת קדם ערעור שנערך בפני כ' השופט גרוסקופף.

20. בנוסף, ולחלופין בלבד, אל על טענה כי גם אם כל טענותיה ידחו, הרי שעומדת לה זכות קיזוז מסכום מסי הנמל כספים המגיעים לה מנוסעים אשר לא התייצבו לטיסה. זאת, בין היתר, כדלקמן -

(1) נוסעים אשר מנסים לעקוף ולנצל לרעה את מודל התמחור של אל על בכך שרוכשים כרטיס טיסה עם תכנית נסיעה מסוימת, אך בפועל מנצלים רק חלק ממקטעי הטיסה שרכשו, כאשר אם היו רוכשים מראש את מקטעי הטיסה שעשו בהם שימוש בפועל, מחירם היה גבוה יותר מהמחיר ששילמו בפועל.

למשל, אם נוסע רכש כרטיס הלוך-חזור (שזול יותר מכרטיס לכיוון אחד) מתוך מטרה מכוונת לעשות שימוש רק במקטע אחד, ברי כי הוא אינו זכאי למסי הנמל מהמקטע השני (אליו לא התייצב בכוונת מכוון), אלא תחילה יש לקזז את סך מסי הנמל מהפער במחיר אשר נובע בין מחיר הכרטיס שהנוסע שילם לבין מחיר הכרטיס האמיתי שהיה עליו לשלם עבור התובלה שביצע בפועל (כיוון אחד).

(2) במקרה שנוסע לא מתייצב לטיסתו (No show), אל על רשאית לגבות מהנוסע דמי אי ההגעה המפורטים בתנאי הכרטיס, וממילא שהיא זכאית לקזז את דמי אי ההגעה מסכום מסי הנמל המגיעים לפי טענת התובע לנוסע ושלשיטת אל על לרוב מאמירים על סכום מסי הנמל.

(3) כל הסכומים עבור מסי נמל שנגבו כתוצאה ממכירת כרטיסים על ידי כל פלטפורמת מכירה שאינה אתר האינטרנט של אל על. שכן, הקביעה בהחלטת האישור שלפיה אל על היא "נאמן" של המסים מבוססת כולה על אופן הצגת המסים באתר אל על (שם ישנה הפרדה בין רכיב מחיר הכרטיס לבין רכיב המסים). אולם, יש אינספור פלטפורמות מכירה אחרות (לרבות, כרטיסים שנמכרו במוקד הטלפוני של אל על), בהן לא קיימת הפרדה בין שני הרכיבים אלא מוצג מחיר הכרטיס לעצמו, כך שהבסיס למנגנון הנאמנות כלל לא מתקיים וזאת גם לפי החלטת האישור (ס' 52-64 ונספחים ה-ג לכתב ההגנה).

(4) כל מסי הנמל הנגבים על ידי הרשויות הזרות. שכן, בעוד שהתובע עותר להשבת כל המסים הזרים, בפועל הוא כלל לא ניסה להוכיח את זכאות הנוסעים להשבת המסים לפי הדינים הזרים, ואף לא לפי דין זר אחד (ס' 25-27 ו- 73-78 לכתב ההגנה).

(5) מקרים בהם נוסעים לא התייצבו לטיסה על אף שהחזיקו בכרטיסי טיסה בני השבה או כאלו שניתן לעשות שימוש בתמורתם גם לאחר אי התייצבות לטיסה. שכן, נוסעים כאמור לא ניזוקו כתוצאה מאי השבת מסי הנמל, אלא כתוצאה מכך שלא פנו לנתבעת לביטול, שינוי ו/או שימוש בכרטיס, וזאת מסיבות השמורות עמם (בס' 106(ב) לכתב ההגנה).

(6) כל מסי הנמל שטרם נדרשו בגין טיסות לצפון אמריקה (NA) וכן ליעדים נוספים שבהם מסי הנמל הועברו לרשויות מיד עם גבייתם וממילא אינם מצויים אצל אל על (ס' 106(ו) לכתב ההגנה).

21. ביום 7.6.2020 הגיש התובע כתב תשובה, שבמסגרתו, טען, בתמצית, כי טענת אל על לפיה לא הודתה במסגרת הליכים קודמים כי לנוסעים אשר לא התייצבו לטיסתם עומדת זכות לקבל בחזרה את מסי הנמל, סותרת טענות והצהרות מצדה בהליך דנן ובהליכים קודמים. משכך, מאחר ומדובר בהשקת שיפוטי, אין לאפשר לאל על לחזור בה מהודאתה.

22. עוד טען התובע, כי יש לדחות את טענות אל על גם לגופן ובכלל זה ובפרט את טענתה כי היא אינה "צינור" גרידא של מסי הנמל המיועדים לרשות שדות התעופה בישראל, כמו גם שיש לקבל את הטענה לפיה אל על נוהגת בחוסר תום לב עם לקוחותיה בכך שמסתירה מהם את זכותם לקבל בחזרה את מסי הנמל – והכל כפי שנקבע בהחלטת האישור.

23. לטענת התובע, דין התביעה להתקבל גם ביחס למסי הנמל המיועדים לשדות תעופה ולרשויות בחו"ל. שכן, לטענת התובע, נקבע בהחלטת האישור כי הדין הרלוונטי הוא הדין הישראלי, ומכל מקום, עניינה של התובענה בכספים המוחזקים ביד אל על, או שלמצער באפשרותה לקבלם בחזרה

מהרשויות הרלוונטיות, מה שמונע ממנה את האפשרות לטעון כי לכאורה קיים דין זר המחייב את הלקוח לשלם מסי נמל גם במקרה בו לא ביצע את הטיסה.

24. לאחר הגשת כתבי הטענות, פנו הצדדים להליך גישור ממושך בפני כב' השופטת בדימוס הילה גרסטל, (להלן: "**המגשרת**") אשר נכון לדאז, לא צלח, והצדדים שבו לניהול ההליך.

25. במסגרת ההליך בבית המשפט, התנהל הליך גילוי מסמכים, שבמסגרתו אל על התבקשה על ידי התובע, בין היתר, לגלות ולאפשר עיון בנתונים עדכניים בדבר היקף מסי הנמל שנגבו ולא הושבו ללקוחותיה.

26. לנוכח דרישת התובע, ביצעה אל על הליך שליפת נתונים מורכב, במסגרתו נשלף מידע רב ונרחב ביחס ל- 15 שנים (מ- 2008 ועד 2023). תהליך זה נבנה חוליה על חוליה, ודרש זמן רב ועבודה יסודית של גורמים מקצועיים רבים באל על, אשר בסופו התקיים הליך ביקורת וטיוב נתונים על מנת לוודא את דיוק הנתונים.

27. ביום 15.6.2023 העבירה אל על לעיונו של התובע, בין היתר, מסמך אלקטרוני הכולל פירוט רלוונטי נרחב של יתרת מסי הנמל המופיעים במערכותיה, הכוללים את תאריך רכישת הכרטיס, זהות הגורם ממנו נרכשו הכרטיסים (אל על או סוכן/סוכנות נסיעות), מה סכום המס אשר שולם לכל מקטע טיסה, עם חלוקה נפרדת של מס נמל בישראל, מס נמל זר; וכן סכום מס הנמל שהוחזר לכל נוסע שלא ביצע מקטע כלשהו, כל זאת ללא קשר לשאלה אם הנוסע ביטל טיסתו מראש או לא התייצב אליה (no show); וכיו"ב נתונים (להלן: "**קובץ הנתונים 2023**"). יצוין, כי המסמך כלל גם את הסך של \$2,612,543 של מס נמל בצפון אמריקה (המועברים על ידי אל על לרשויות המס מיד עם רכישת הכרטיס וללא קשר לשאלה אם הנוסע התייצב בסופו של יום לטיסתו אם לאו) כך שסכום זה לא מצוי בידיה של אל על.

28. מטבע הדברים, התובע לא היה מעורה בתהליך שליפת הנתונים, ולא ידע כיצד בוצע, ובאיזה אופן בוצע. בנסיבות אלו. התובע ביקש למנות מומחה מטעמו על מנת שיבדוק את קובץ הנתונים 2023, ודרש כי אל על תישא במלוא עלות שכר המומחה (להלן: "**בקשת המינוי**").

29. אל על התנגדה לבקשת המינוי, והסבירה באריכות מדוע אין כל צורך במינוי מומחה. בין היתר הסבירה אל על כי אם בקשת התובע תתקבל, אזי זה פקטו כל הליך גילוי מסמכים בכל תיק בו נדרשת שליפת נתונים (וניסיון החיים מלמד כי אלו הם מרבית התיקים) יצריך מינוי מומחה. מדובר במציאות לא רצויה, וממילא לא מצויה, שרק תעמיס על המשיבות ועל בתי המשפט.

30. ביום 4.1.2024, קיבל בית המשפט הנכבד את בקשת המינוי וקבע כי ניתן למומחה מנדט, בין היתר, לבדוק את העבודה והנתונים שהוצגו על ידי אל על במסגרת קובץ 2023. ביום 23.1.2024, לאחר שהצדדים לא הצליחו להגיע להסכמות בעניין זהות המומחה, הורה בית המשפט על מינוי של רו"ח אהוד רצאבי כמומחה מטעמו (להלן: "**המומחה**").

31. המומחה החל עבודתו וקיים מספר פגישות עבודה הן בהשתתפות כל הצדדים והן ישיבות עבודה פרטניות עם נציגי אל על. במסגרת הישיבות נציגי אל על פרסו בפני המומחה ונציגיו את מתודולוגיית ואופן שליפת הנתונים וכן הנגישו לנציגי המומחה את קוד המקור - שהינו ארוך ומורכב, ומצריך התמצאות עמוקה בנבכי מערכותיה של אל על - התמקצעות אשר מצריכה ומחייבת השקעת שעות עבודה רבות וזמן רב.

32. במקביל וכתוצאה מהפגישות שהתקיימו בין הצדדים עם המומחה, ולאחר שהתובע התרשם מהרצינות והמקצועיות של אל על בקשר לאופן ביצוע שליפת הנתונים (כפי שהוצגה גם בפני המומחה), חודשה ההידברות בין הצדדים, אשר החלו לדון מחדש בנקודות עליהן לא הצליחו להגיע להסכמה במסגרת הליך הגישור.

33. לבסוף, לאחר מו"מ מאומץ וארוך, וכדי לחסוך את המשך ההתדיינות הארוכה בתיק לרבות זמן הבדיקה הארוך (כאשר מדובר בתיק ישן המתנהל למעלה מעשור) ולאחר דיון שהתקיים בפני בית

המשפט הנכבד ביום 26.3.2025 שבמהלכו שמעו הצדדים את הערותיו של בית המשפט הנכבד בקשר עם מתווה ההסכמות המתגבש, הצדדים הצליחו, לגבש ביניהם את הסדר הפשרה דנן, אשר תוקפו כפוף כמובן לאישורו של בית המשפט הנכבד.

34. כאמור לעיל, הצדדים ניהלו הליך גישור ממושך, במסגרתו אף גובשה הצעה מסוימת, שלא הבשילה להסכם. הסדר פשרה זה (הגם שמבוסס גם על רכיבים שנדונו בהליך הגישור) הינו הסדר משופר ביחס להצעה הקודמת, והוגש לאחר ובהתחשב בהערותיו של בית המשפט הנכבד בדיון שהתקיים ביום 26.3.2025 וכן בדיון הנוסף שהתקיים ביום 17.9.2025 כאמור, ואף עבר את עיניה הבוחנות של כב' המגשרת, טרם הגשתו לבית המשפט הנכבד כעת, ואף נושא את חתימתה מטה.

ב. הסדר הפשרה

35. ההסכמות שיפורטו להלן אינן משקפות הסכמה של מי מהצדדים לטענותיו של הצד האחר. ההסכמות נועדו לצורכי פשרה בלבד, והן משקללות את הסיכויים והסיכונים הטמונים בניהול התיק, כבכל פשרה במסגרת הליך משפטי (מטעמי זהירות מוסכם בזה, כי אם בקשה זו לא תתקבל הרי שלא יהיה בה ו/או בכל הקשור אליה במישרין ו/או בעקיפין, משום ויתור ו/או הודאה כלשהם מטעם מי מהצדדים, ולא ייעשה בה ובכל הקשור בה שימוש כלשהו).

36. כפי שיפורט, הסדר הפשרה כולל שני רכיבים: **האחד**, עניינו בהענקת **פיצוי בגין העבר לחברי הקבוצה**; **השני**, עניינו **בהסדרה עתידית** של טיוב האופן בו אל על מיידעת את נוסעיה בדבר אפשרותם לפנות ולבדוק את זכאותם לקבלת החזר עבור מסי נמל (כהגדרתם להלן) במקרים בהם הנוסע לא התייצב לטיסתו, על בסיס הסדרים קודמים שכבר אושרו בהליכים דומים (ובחלק מרכיבי ההסדר אף כוללים רכיבים משופרים מהם), והכול כפי שיפורט להלן.

37. ההגדרות **הרלוונטיות להסדר פשרה זה** :

"המועד הקובע": המועד שבו יהפוך פסק הדין המאשר הסדר פשרה זה לסופי וחלוט.

"חברי הקבוצה": "כל לקוחות אל על אשר רכשו כרטיס טיסה מאל על ו/או של אל על, בין במכירה ישירה ובין דרך צד ג', בשבע השנים שטרם הגשת בקשת האישור ועד למועד הקובע, ולא התייצבו למקטע טיסה (אחד או יותר), ושאל על לא השיבה להם את כל מיסי הנמל שנגבו מהם, כהגדרתם להלן (לרבות השבה באמצעות סוכן הנסיעות באמצעותו נרכש הכרטיס)".

"מסי הנמל": אגרת נוסע לפי תקנה 13 לתקנות רשות שדות התעופה (אגרות), התשנ"א-1991, וכן כל אגרה, מס ו/או היטל אשר הועברו ו/או היו מועברים לאיזה מרשויות מדינת ישראל ו/או רשויות זרות, ובכלל זה במידה והנוסע היה טס בפועל, וגם אשר הוצגו על ידי אל על, והוצגו ללקוחות במסגרת תהליך הרכישה כ"מיסים" ("Taxes").

ב.1. פיצוי לחברי הקבוצה

סכום הפשרה והקבוצה

38. במסגרת גילוי המסמכים שהתקיים בהליך, במסגרת קובץ הנתונים 2023, אל על מצאה והצהירה על כך, כי סך מסי הנמל שנגבו מנוסעים ולא הועברו לרשויות מינואר 2008 (7 שנים ממועד הגשת בקשת האישור) ועד 31.3.2023, עומד על סך של 18,001,896 דולר - **כולל מסי צפון אמריקה** (שכאמור, הועברו לרשויות בסמוך לאחר הרכישה, ואינם מצויים אצל אל על (ס' 5) לתצהיר גלמ"ס מטעם אל על, שצורף כנספח 2 לתשובתה לבקשה למינוי מומחה).

39. אשר להיקף מסי הנמל שנגבו החל מ- 1.4.2023 ועד למועד הגשת בקשה זו, מדובר בסכום נוסף (שחושב על דרך המיצוע ובאופן יחסי)² של 2,754,388 דולר (נכון ליום 31.7.2025) סך כל מסי הנמל שנגבו מחברי הקבוצה במהלך התקופה הרלוונטית (ינואר 2008 עד יולי 2025) ואשר לא הושבו להם עומד על סך של 20,756,284 דולר (כולל מסי צפון אמריקה).³
40. במסגרת הסדר הפשרה הוסכם בין הצדדים כי אל על תשפה את חברי הקבוצה (בהתאם להוראות הסכם זה), באמצעות הענקת פיצוי בסכום כולל של 51,000,000 ₪ (חמישים ואחד מיליון ₪; להלן: **"סכום הפשרה"**), אשר יוענק לפי החלוקה הבאה:
- א. 17,000,000 ₪ - בדרך של תשלום במזומן;
- ב. 17,000,000 ₪ - בדרך של הזרמת נקודות לחשבון הנוסע המתמיד;
- ג. 17,000,000 ₪ - בדרך של הענקת הנחה בסך של 100% מדמי ביטול כרטיס;
41. לצד ובנוסף לאמור, נציין כי לנוכח הערות בית המשפט הנכבד בדיון שהתקיים ביום 17.9.2025 ביחס לגובה הגמול והשכ"ט שהוסכם בין הצדדים (לפני תוספת מע"מ) במסגרת הבקשה לאישור הסדר פשרה שהוגשה ביום 11.9.2025, התובע וב"כ הסכימו להפחית סך של 2,620,000 ש"ח מתוך סכום הגמול והשכ"ט המוסכם האמור, והצדדים הסכימו (הסכמת אל על ניתנה מבלי שהדבר מלמד על סיכויי התובענה להתקבל) לתרום סכום כולל זה (2,620,000 ₪) לטובת הקרן למימון תובענות ייצוגיות כאמור בסעיף 27 (א) לחוק (להלן בהתאמה: **"הקרן"** ו- **"התרומה מתוך סכום הגמול והשכ"ט הראשוני"**).
42. זה המקום לציין, כי אל על כבר הצהירה כי אין לה כלל נתונים בדבר היקף מסי הנמל שנגבו ולא הושבו, כביכול, בין השנים 2008-2010⁴, כך שאין לה כל יכולת לזהות את חברי הקבוצה בשנים אלו.
43. עוד יצוין, כי לאחר שביצעה בדיקות מקיפות במערכותיה, הצליחה אל על לאתר את כל חברי הקבוצה שפרטי ההתקשרות שלהם שמורים במערכותיה (כגון נוסעים שרכשו כרטיס במכירה ישירה מאל על, וחברי מועדון) והם יקבלו פיצוי באופן ישיר.
44. אולם, מאחר שיש נוסעים שאין לאל על את פרטי הקשר שלהם (כמו נוסעים שרכשו כרטיסים באמצעות סוכני נסיעות), ובעיקר נוכח חלוף הזמן (חלק מחברי הקבוצה לא התייצבו לטיסתם לפני יותר מ-15 שנים!) באופן אשר מטיל ספק האם אותם חברי קבוצה כלל יזכרו כי הם חברי קבוצה ו/או ידעו לספק פרטים מינימאליים על השתייכותם לקבוצה, הוסכם כי חלק מהפיצוי יוענק לאוכלוסייה רחבה יותר של נוסעים, אשר קרובה רעיונית לקבוצה, ואשר, ככל הנראה, לפחות חלקם נמנים עמה.
45. הסכמה זו גובשה, בין היתר, גם בשים לעובדה כי חלק ניכר מלקוחות אל על הם "שחקנים חוזרים", כך שיתכן מאוד כי הם ייהנו דה פקטו מהפיצוי, הכל כפי שיפורט להלן.

תשלום מזומן

46. כאמור לעיל, במסגרת הסדר הפשרה אל על תעניק 17 מיליון ש"ח במזומן, כדלקמן;
47. נכון להגשת הבקשה, אל על איתרה כ- 110,000 חברי קבוצה שרכשו כרטיסי טיסה במכירה ישירה מאל על (למשל, מאתר האינטרנט של אל על ו/או מהמוקד הטלפוני שלה) כך שפרטי הקשר שלהם שמורים במערכותיה (להלן: **"נוסעים במכירה ישירה"**).

² החישוב נעשה באופן הבא - סכום מסי הנמל חלקי כמות החודשים בתקופת הבדיקה (ינואר 2008 עד מרץ 2023), כפול מספר החודשים שנותר עד ליום 31.7.2025.

³ יוער, כי ככל שהזמן חולף, סכום זה צפוי לרדת. שכן, נוסעים ממשיכים לפנות ולקבל את מסי הנמל שלהם באופן שוטף.

⁴ חישוב הנזק ביחס לתקופה זו, נעשה בדרך של אקסטרפולציה, כמפורט בתצהיר גילוי המסמכים של אל על.

48. בתוך 60 ימים מהמועד הקובע (להלן: "**מועד השליחה**"), אל על תשלח הודעת דואר אלקטרוני לכל הנוסעים במכירה ישירה, שבמסגרתה היא תכלול קישור לטופס ממוכן (באמצעות "לינק") בו יוזמנו הנוסעים למלא את פרטי הקשר ואמצעי התשלום העדכניים והנכונים שלהם לשם קבלת כספי הפיצוי, וזאת בתוך 45 ימים ממועד שליחת ההודעה (להלן: "**הטופס**" ו- "**מועד מילוי פרטים**" בהתאמה). אם קיים רק מספר טלפון, תישלח הודעת WhatsApp/SMS חלף הודעת דואר אלקטרוני.
49. אל על תעניק פיצוי לנוסעים במכירה הישירה, אשר ימלאו את הטופס ויזינו את פרטי הקשר ופרטי אמצעי התשלום הנכונים שלהם, עד למועד מילוי הפרטים (להלן: "**נוסעים הזכאים לפיצוי**"). למען הסר ספק, כל נוסע במכירה ישירה אשר לא ימלא את הפרטים עד למועד מילוי הפרטים ו/או לא ימלא פרטים נכונים עד למועד מילוי הפרטים, לא יהא זכאי לפיצוי ולא תעמוד לו כל טענה ו/או דרישה בדבר קבלת הפיצוי.
50. בתוך 30 ימים לאחר מועד מילוי הפרטים (להלן: "**מועד החישוב**"), אל על תחשב ותחלק את סכום הפיצוי במזומן (₪ 17,000,000) במספר הנוסעים הזכאים לפיצוי. לצורך ההמחשה, נניח כי 100,000 נוסעים ימלאו את הטופס עם פרטיהם הנכונים, אל על תעביר לכל אחד מהם סך של 170 ₪ (17,000,000 ₪ חלקי 100,000).
51. בתוך 60 ימים לאחר מועד החישוב, תעביר אל על את סכום הפיצוי במזומן לחברי הקבוצה הזכאים, בהתאם לפרטי אמצעי התשלום שהם הזינו בטופס.
52. על אף שנראה שמדובר בתרחיש לא סביר, סכום הפיצוי לכל חבר קבוצה מוגבל לסכום מקסימאלי של 230 ₪ (כ - 65\$ לפי שער 3.5). במקרה שסכום הפיצוי לחבר קבוצה יעלה על סך של 230 ₪ אל על תעביר את הפער בין הסכומים (קרי - הפער שיתקבל בין סכום המזומן שהועבר לכלל הנוסעים הזכאים לפיצוי לבין 17,000,000 ₪) לקרן, וזאת בתוך 60 ימים ממועד החישוב. במועד זה אל על תעביר לקרן גם את התרומה מתוך סכום הגמול והשכ"ט הראשוני (2,620,000 ₪).
53. מבלי לגרוע מכל האמור לעיל ולהלן יובהר, כי לאחר העברת הפיצוי לנוסעים הזכאים לפיצוי, אין ולא תעמוד לאף חבר קבוצה כל טענה ו/או דרישה בדבר קבלת פיצוי ו/או תשלום כלשהו, מכל סיבה שהיא. סעיף זה כולל, גם מקרים שבהם חבר קבוצה (בין אם מאומת ובין אם לאו) הזין פרטי אמצעי תשלום שגויים ו/או כל טעם אחר.

הזנת נקודות מועדון הנוסע המתמיד

54. במסגרת הסדר פשרה זה, תחלק אל על נקודות מועדון הנוסע המתמיד, בסכום כולל של 17,000,000 ₪, הכל כפי שיפורט להלן.
55. נכון להגשת הבקשה, אל על איתרה כ- 74,500 חברי קבוצה שהם חברי מועדון הנוסע המתמיד שלה, ופרטי הקשר שלהם שמורים במערכותיה (להלן: "**חברי המועדון הזכאים**").
56. בתוך 60 ימים מהמועד הקובע (להלן: "**מועד חישוב הנקודות**"), תמיר אל על את סכום ההטבה (17 מיליון ₪) לדולרים (לפי שער הדולר הנהוג באל על ביום שקדם למועד ההמרה) ותמיר סכום זה לנקודות (להלן: "**מספר הנקודות הכולל**").
57. יצוין, כי לצורך המרת הנקודות, וכפי שכבר נקבע בהסדרי פשרה קודמים שכבר אושרו על ידי בתי המשפט - **שווי של כל נקודה הינו דולר אחד** (ראו, למשל: ת"צ (ת"א) 15698-04-15 **מנירב נ' אליעל נתיבי אוויר לישראל בע"מ**, פס' 78.1 ו-113 (14.11.2017) (להלן: "**עניין מנירב**"); ת"צ 53145-01-16 **פירט נ' אל-על נתיבי אוויר לישראל בע"מ**, פס' 27 (4.2.2021)). למען שלמות התמונה יוער, כי החל מספטמבר 2023 שוויה של כל נקודה הוכפל ב- 50, כך שבפועל, במסגרת הסדר פשרה זה, אל על תזרים **50 נקודות על כל דולר** (וכאמור מספר זה של נקודות משקף שווי של נקודה לדולר, כפי שנקבע בהסדרים האחרים שכבר אושרו).

58. זה המקום לציין, כי ניתן לממש את נקודות הנוסע המתמיד בעבור רכישת טובין ושירותים שונים, וזאת הן של אל על והן של ספקים אחרים, לרבות - רכישת כרטיסי טיסה או שדרוג הכרטיסים; הזמנת מוצרים מהדיוטי פרי; הזמנת בתי מלון; רכישת ביטוח נסיעות לחו"ל; רכישת מוצרים בחנות "FLYSTORE"; רכישת שוברי "BUYME" ועוד (הכול בהתאם לתקנון נקודות הנוסע המתמיד⁵).
59. בתוך 30 ימים לאחר מועד חישוב הנקודות, אל על תחלק את מספר הנקודות הכולל במספר חברי המועדון הזכאים, שווה בשווה ותזרים אותן בהתאם. עם ההזרמה, אל על תיידע את חברי המועדון הזכאים כי ההזרמה הוענקה להם מכוח הסדר הפשרה בהליך זה.
60. ודוק: לשם ההמחשה, לפי שער דולר בסך של 3.5 ₪, כל אחד מחברי המועדון הזכאים יקבל סך של כ- \$65 בנקודות (3.5: 74,500: 17,000,000) על הנקודות אשר יינתנו כפיצוי יחולו כללי המועדון כפי שיחולו באותה העת על יתר הנקודות שלא הוזרמו במסגרת הסדר פשרה זו.
61. למען שלמות התמונה, אל על מצהירה כי עובר לחתימת הסדר זה ערכה בדיקה ומצאה כי ניצול ו/או הארכת תוקף של הנקודות על ידי חברי המועדון הוא בערכים הקרובים למימוש מוחלט ולכן ברי לכל כי ניצול הנקודות בהתאם לכללי המועדון (לרבות הארכות תוקף) יהיה של עיקרן המוחלט.

הנחה בדמי ביטול כרטיס

62. כפי שצוין לעיל, אין באפשרותה של אל על לאתר כיום חלק מחברי הקבוצה.
63. בנסיבות אלו, במסגרת הסדר הפשרה אל על תשלם פיצוי בסך 17,000,000 ₪⁶ (עבור חברי הקבוצה שאינם ניתנים לזיהוי), בדמות הנחה של 100% משיעור דמי הביטול שאל על רשאית לגבותם מהנוסעים הרלוונטיים (כהגדרתם בס"ק א' להלן) אשר יבקשו לבטל, וזכאים לבטל את כרטיסם (להלן: "**ההנחה**"), הכל כפי שיפורט להלן:
- א. אל על תעניק את ההנחה לנוסעים שרכשו כרטיסי טיסה במכירה ישירה ממנה, דהיינו - נוסעים שרכשו כרטיס טיסה באמצעות אתר האינטרנט של אל על, המוקד הטלפוני של אל על או במשרדי אל על (לרבות הקופה בשדה התעופה; להלן: "**הנוסעים הרלוונטיים**").
- ב. ההנחה תינתן לכל הנוסעים הרלוונטיים, אשר יבקשו לבטל את כרטיסם במוקד הטלפוני של אל על וככל הניתן אף בערוצי הדיגיטליים של אל על (אתר ואפליקציה), וזאת החל מ - 60 ימים לאחר המועד הקובע (להלן: "**מועד תחילת ההנחה**").
- ג. שווי ההנחה יחושב לפי סכום דמי הביטול המופיעים בדולרים, בתנאי הכרטיס בעת רכישתו באתר ו/או באזור האיש של הנוסעים, הזמין לכניסה לאחר רכישת הכרטיס. במקרה שנוסע יבקש לבטל כרטיס לייט (שאינו כרטיס בר השבה - nonrefundable) לשם קבלת מסי נמל, אל על תעניק לאותו נוסע הנחה בשווי מלוא סך הכרטיס (למעט מסי הנמל שיושבו לו).
- ד. עם מתן ההנחה, אל על תיידע את הנוסעים כי זו הוענקה להם מכוח הסדר הפשרה בהליך זה.
64. הענקת ההנחות תיפסק באופן אוטומטי עם מיצוי יתרת הסכום שהוקצה (17 מליון ₪) או בתום שנתיים ממועד תחילת ההנחה (להלן: "**תום תקופת ההנחה**"), לפי המוקדם מביניהם.
65. ככל שסכום ההנחה לא ימוצה עד תום תקופת ההנחה, כך שבתום השנתיים תיוותר יתרה כלשהי מסכום ההנחה (17,000,000 ₪), יתרה זו תחולק באופן הבא:

⁵ חלק מהמימושים אפשריים בכפוף להחזקת כרטיס אשראי "Flycard". לפיכך, ועל מנת לאפשר פוטנציאל מימוש רחב ככל הניתן, אל על תאפשר לחברי הקבוצה שיחפצו בכך, לקבל כרטיס Flycard ללא דמי הצטרפות (וזאת הגם שקיימות אפשרויות מימוש שונות, כגון השכרת רכב וביטוח נסיעות, גם בעבור מי שאינם מחזיקי Flycard).

⁶ מאחר שדמי הביטול נגבים בדולרים, סכום זה יומר לדולרים, בהתאם לשער ההמרה הנהוג באל על במועד תחילת ההנחה.

(1) 50% מיתרת סכום ההנחה, תוענק כתרומה כספית לקרן תובענות ייצוגיות.

(2) 50% מיתרת סכום ההנחה, תוענק כתרומה של כרטיסי טיסה למספר עמותות נזקקות (עמן אין לאל על קשרים מיוחדים, מלבד, לכל היותר, הרמת תרומות בעבר) שזהותן תיקבע בהסכמת התובע ובכפוף לאישורו של בית המשפט הנכבד.

מחיר כל כרטיס שיתרם ייקבע בהתאם למחירם באתר האינטרנט של אל על, בקטגוריית מחיר Classic, במועד הזמנת כל כרטיס וכרטיס.

66. העברת הכרטיסים לעמותות והתרומה לקרן יתבצעו בתוך 60 ימים לאחר תום תקופת ההנחה (להלן: "מועד התרומה").

67. כאן המקום לציין, כי המנגנון המתואר בס' 65 לעיל הוא רק למען הזהירות, שכן מבדיקה שאל על ערכה עולה כי היקף דמי הביטול שנגבו בפועל בשנתיים האחרונות, מנוסעים שרכשו במכירה ישירה, גבוה מהסך של 17 מיליון ש"ח, כך שקיימת סבירות גבוהה לכך שסכום ההנחה ימוצה במלואו עד תום תקופת ההנחה (וככל הנראה אף מספר חודשים עוד קודם לתום תקופת ההנחה), כך שלא תיוותר יתרה כלשהי מסכום ההנחה.

2.2. הסדרה עתידית

68. כאמור, לטענת התובע, אל על אינה מיידעת כיאות את הנוסעים שלא התייצבו לטיסתם בדבר אפשרותם לפנות אליה בבקשה לקבלת החזר בגין מסי הנמל אותם שילמו.

69. חרף טענותיה של אל על כפי שהוצגו במסגרת הליך זה, לפני משורת הדין, ומבלי להודות בכל טענה ו/או חבות, במסגרת הסדר הפשרה, הוסכם כי אל על תבצע מספר פעולות, אשר תסייענה לשיפור יידוע הנוסעים בדבר בדיקת אפשרותם לקבלת מסי נמל במקרה שלא התייצבו לטיסתם מכל סיבה שהיא. כך, במסגרת הסדר זה הוסכם כי אל על -

א. תוסיף להודעת הדואר האלקטרוני הנשלחת לנוסעיה כתזכורת לביצוע צ'ק אין לטיסה (הנשלחת בסמוך למועד ההמראה), משפט שבמסגרתו תזכיר לנוסעים כי הם רשאים לפנות אליה לשם בדיקת זכאותם להשבת מסי נמל במקרה שלא התייצבו לטיסתם, בכפוף למגבלות ולתנאים המופיעים בתנאי התובלה ו/או תנאי הכרטיס.

ב. תעדכן את תנאי התובלה שלה באתר האינטרנט, ותוסיף סעיף המעגן את האפשרות המוענקת לנוסעים לפנות ולבדוק את זכאותם לקבלת מסי נמל, בכפוף למגבלות ולתנאים המופיעים בתנאי התובלה ו/או תנאי הכרטיס. למען שלמות התמונה יובהר, כי אל על כוללת קישור לתנאי התובלה שלה, בהודעת הדואר האלקטרוני הנשלח לנוסעים אשר רכשו ממנה ישירות את כרטיס הטיסה.

ג. תשלח הודעת דואר אלקטרוני לסוכני הנסיעות עמם היא עובדת בישראל שבמסגרתה תזכיר להם כי קיימת לנוסעים האפשרות לפנות ולבדוק את זכאותם להשבת מסי נמל לאחר אי התייצבות לטיסת אל על.

70. בנוסף, אל על תרענן את נהלי עבודת עובדיה, בפרט נציגי המכירות והשירות הטלפוני, בקשר עם האפשרות העומדת לנוסעים לקבל בחזרה את מסי הנמל במקרה שלא התייצבו לטיסה.

71. על מנת למנוע המתנה של תקופה ממושכת ואף חודשים רבים עד לכניסתו של הסדר הפשרה לתוקף, **הוסכם על ידי הצדדים כי אל על תחל בביצוע פעולות ההסדרה העתידית המנויות בס' 69(א)-(ג) ו-70 לעיל, לכל המאוחר, בתוך 30 ימים לאחר הגשת הבקשה לאישור הסדר הפשרה דנן לבית המשפט הנכבד.**

72. בתוך 30 ימים לאחר המועד האחרון להזרמת הנקודות או מועד העברת תשלום המזומן (לרבות, במידת הצורך, תשלום לקרן לפי סעיף 52 לעיל), לפי המאוחר מבין השניים, אל על תגיש תצהיר,

שבמסגרתו יצוין כי אל על קיימה את מלוא התחייבויותיה להזרמת המזומן והנקודות, תוך פירוט כל הסכומים הרלוונטיים, קרי - הסכום ששולם במזומן לחברי הקבוצה הזכאים, מספר הנקודות שהוזנו לחשבונות חברי המועדון, ובמידת הצורך - הסכום שהועבר לקרן. עוד יובהר בתצהיר האמור, כי אל על מילאה את כל התחייבויותיה בקשר עם ההסדרה העתידית (להלן: "**התצהיר הראשון**").

73. בתוך 60 ימים לאחר תום תקופת ההנחה (ובמידת הצורך - לאחר מועד התרומה), אל על תגיש תצהיר אודות ביצוע הסדר הפרשה במלואו, שבמסגרתו יצוין כי אל על קיימה את מלוא התחייבויותיה בקשר למתן ההנחה בדמי הביטול. ובמידת הצורך - סכום כרטיסי הטיסה שהועברו לעמותות (תוך פירוט זהות העמותות), וסכום התרומה שהועבר לקרן (להלן: "**התצהיר השני**").

ג. גמול לתובע ושכר טרחה לבא כוח מייצג

74. על פי הוראות סעיף 18(ז)(2) לחוק תובענות ייצוגיות, רשאים הצדדים להגיש לבית המשפט הנכבד המלצה מוסכמת לעניין תשלום גמול למבקש ושכר טרחה לבאי כוחו, לרבות שיעורו ותנאיו.

75. מוסכם על הצדדים, גם על רקע הערות בית המשפט הנכבד בדיון שהתקיים ביום 17.9.2025, והם ממליצים, כי שכר הטרחה המומלץ והגמול לתובע וב"כ יעמדו על סך כולל סופי ומוחלט של 8,924,440 ₪ בתוספת מע"מ. זאת, על פי "שיטת האחוזים" שנקבעה בפסק הדין בע"א 2046/10 **עזבון המנוח משה שמש נ' רייכרט** (23.5.2012) (להלן: "**רייכרט**") ו"אושררה" בפסקי דין מאוחרים (למשל רע"א 2957/17 **סופרגז חברה ישראלית להפצת גז נ' שוורצמן** (17.3.2024), תוך הצמדת סכומי "המדרגות" ממועד הינתנו של פסק הדין בעניין רייכרט (23.2.12) ועד למועד הגשת הבקשה דין, כדלקמן:

סכום	אחוזים	סה"כ גמול ושכ"ט
5,876,268 ₪	25%	1,469,067 ₪
5,876,268 ₪	20%	1,175,253 ₪
41,867,464 ₪	15%	6,280,120 ₪
53,620,000 ₪⁷		8,924,440 ₪

76. הסכום הנ"ל יחולק בין התובע לבין ב"כ כדלקמן: שכ"ט המומלץ לב"כ התובע יעמוד על סך סופי וכולל של 5,949,626 ₪ (בתוספת מע"מ) המהווה 2/3 מהסכום הכולל, והגמול המומלץ לתובע יעמוד על סך סופי וכולל של 2,974,813 ₪ (בתוספת מע"מ) המהווה 1/3 מהסכום הכולל.

77. **כל זאת, בהתאם למוסכם בין התובע לבין ב"כ התובע, ואף בשים לב לכך שהתובע היה, עודנו (ואף ימשיך להיות) שותף פעיל בניהול ההליך, התווית דרכו של ההליך, עריכת כתבי בית - הדין שהוגשו/יוגשו, נוכחות ואף השתתפות פעילה בכל הדיונים שהתקיימו, ניהול המשא ומתן וניסוח הסדר זה. ודוק: התובע אף יפעל לפיקוח על ביצועו של הסכם זה ובהתאם הוסכם כי הגמול ישולם לתובע באופן מדורג ותואם לתשלום שכ"ט ב"כ התובע - אף שבמקרים רבים נפסק כי הגמול ישולם לתובע מיד עם אישור ההסכם.**

78. הוסכם בין הצדדים כי בכפוף לאישור הסדר פרשה זה, הסכומים הנ"ל ישולמו, כדלקמן:

79. בתוך 30 ימים מהמועד הקובע, ישולמו 70% מהגמול לתובע ו- 70% משכר טרחת ב"כ, ובלבד שעד למועד זה ימציאו התובע וב"כ התובע, כל אחד מהם, אישור על פטור מלא או חלקי מניכוי מס

⁷ יובהר כי סכום זה, מגלים, לצד סכום הפיצוי לקבוצה בסך של 51,000,000, גם את התרומה מתוך סכום הגמול והשכ"ט הראשוני, שנוספה, כמפורט בסעיף 41 לעיל, לאור הערות בית המשפט הנכבד בדיון שהתקיים ביום 17.9.2025, ובין היתר מבלי שהדבר מלמד מבחינת הנתבעת על סיכויי התביעה להתקבל.

במקור מרשויות המס ואישור על ניהול חשבון וכן כל מסמך אחר הדרוש לאל על לטובת ביצוע התשלום. התובע וב"כ ימציאו לנתבעת חשבוניות מס כדין בגין תשלום הגמול ושכר הטרחה.

80. יתרת סכומי הגמול ושכר הטרחה (30%) ישולמו כדלקמן:

א. 20% - בתוך 30 ימים מהיום בו בית המשפט הנכבד אישר את התצהיר הראשון שיוגש מטעם אל על, ובכפוף לכך שהתובע וב"כ ימציאו לנתבעת אישורים מעודכנים כאמור בסעיף 79 לעיל. התובע וב"כ ימציאו לנתבעת חשבוניות בגין תשלום הגמול ושכר הטרחה.

ב. 10% - בתוך 30 ימים מהיום בו בית המשפט הנכבד אישר את התצהיר השני שיוגש מטעם אל על, ובכפוף לכך שהתובע וב"כ ימציאו לנתבעת אישורים מעודכנים כאמור בסעיף 79 לעיל. התובע וב"כ ימציאו לנתבעת חשבוניות בגין תשלום הגמול ושכר הטרחה.

81. בנוסף, בתוך 30 יום מהמועד הקובע, אל על תשפה ותחזיר לתובע את ההוצאות שהוציא במסגרת הליך בסך כולל של 55,000 ₪ בתוספת מע"מ, לפי הפירוט שלהלן: א. סך של 35,000 ₪ בתוספת מע"מ שאותו שילם התובע למומחה שמונה מטעם בית המשפט הנכבד ב. סך של 20,000 ₪ בתוספת מע"מ ששילם התובע למשרד רו"ח ברלב שאת חוות דעתו הגיש התובע לבית המשפט הנכבד, כאשר על התובע להשיב סכום זה לקרן (קרי, הקרן למימון תובענות ייצוגיות כאמור בסעיף 27 (א) לחוק) אשר העניקה לתובע מימון לצורך התשלום עבור עריכת אותה חוות דעת.

82. השיקולים בפסיקת הגמול ושכר טרחה לתובע וב"כ נקבעו בחוק תובענות ייצוגיות, ונזכרו בפסיקה לא אחת. בענייננו, הצדדים סבורים כי המלצתם לגמול לתובע ולשכר הטרחה לבאי-כוחו, המפורטים לעיל, הינה ראויה וסבירה בנסיבות העניין ועולה בקנה אחד עם שיקולים אלה, ומבוססת על הנימוקים הבאים:

א. **הסכום נקבע בהתאם לשיטת "האחוזים"**: שיטה זו נקבעה בפסק הדין בעניין רייכרט ואושררה בפסקי דין מאוחרים, ומהווה "דרך המלך" לקביעת שיעור הגמול ושכר הטרחה בהסדרי פשרה שהתועלת הגלומה בהם ניתנת לכימות כספי.

ב. **שיקולי תשומה** - ניהול בקשת האישור והתביעה הצריך השקעת **משאבים רבים וטרחה רבה** מצד התובע וב"כ לאורך למעלה מ- 10 שנים(!), ובכלל זאת הכנת כתבי הטענות, בקשות ותשובות, דיונים, גישור, ניהול משא ומתן ארוך וגיבוש הסדר הפשרה. לשיטת התובע וב"כ הם ניהלו את ההליך **במסירות ונחישות**, באופן שהביא לקבלת בקשת האישור ובסופו של דבר גם לחתימת הסדר פשרה זה;

במהלך השנים, השקיעו התובע הייצוגי וב"כ לשיטתם אלפי שעות עבודה בכל אחד ממשרדיהם, טיפלו בעשרות בקשות (בתיק רשומות לא פחות מ-109 בקשות), השתתפו בדיונים רבים, ולרבות מימון עלויות ניהול ההליך, כולל מחצית מעלות שכר טרחת המומחה בסך של עשרות אלפי שקלים.

ג. **הסיכונים שנטלו ב"כ התובע והתובע בנקיטת ההליך ובניהולו** - זאת בפרט לנוכח הסוגיות **המורכבות ואף התקדימיות** שעלו בגדרי התיק. **עסקינן בהליך ראשוני - "פורץ דרך" בקשר עם מיסי הנמל**, שהוגש נגד חברת התעופה שהיקף פעילותה הוא הגדול בישראל וזאת לאחר שבקשה קודמת באותו עניין (עניין צדוק) לא התקבלה (בנסיבותיה היא).

ד. **מידת ההצלחה** - כתוצאה ממאמציהם של התובע וב"כ **בקשת האישור התקבלה** כאשר לפי ההלכה הפסוקה **מידת ההצלחה** של התובע המייצג וב"כ הינם שיקול חשוב בקביעת שכר הטרחה והגמול ומצדיקים פסיקתם על הצד הגבוה (ע"א 7685/12 גרשט נ' תשובה (13.4.2014), ע"א 471/15 אברהמי נ' סלקום בישראל בע"מ (11.4.2016), ת"צ (מחוזי ת"א) 18665-02-20 ערמון נ' רוסולינג בע"מ (1.5.2024)).

ה. **חשיבות ציבורית** - בעקבות ההליך דנן, הוגשו בקשות אישור תביעות ייצוגיות רבות נגד רובם ככולם של העוסקים בתחום, כאשר רובם ככולם של הליכים נוספים אלה (שרובם הסתיימו בהסדרי פשרה), **התבססו על ההליך דנן ועל ההחלטה המאשרת התובענה דנן כייצוגית, כך שעסקינן בהליך שהביא להסדרתו של תחום "פרוץ" ובשווי כספי עצום לכלל אזרחי המדינה היוצאים את הארץ בטיסות. קרי: לשיטת התובע עסקינן בהליך בעל חשיבות ציבורית ממדרגה ראשונה.**

ו. **התועלת הגלומה בהסדר** - כתוצאה ממאמצי התובע וב"כ, על פני שנים ארוכות, ההליך הניב סכומי השבה והטבות משמעותיים ובהיקף כספי ניכר לחלק נרחב מהציבור ובסך של 51,000,000 ₪ ובכך הצמיח תועלת ציבורית רבה. ודוק: לאור העובדה כי בתקופה עליה חל ההסדר, שער הדולר הממוצע (ביום 1.7 בכל שנה קלנדרית) עמד על כ- 3.5 ₪, **מדובר בהחזר של כ- 14.5 מיליון דולר, המגלם מקדם פשרה גבוה מאוד בשיעור העולה על 70% קל וחומר מקום בו מקדם זה אף חל על מיסי הנמל בצפון אמריקה שאינם מצויים בידי אל על.**⁸ ודוק: **כאשר "מנטרלים" את המיסים המוחזקים בידיהן של הרשויות בצפון אמריקה ולא בידיה של אל על, תוצאת הדברים היא ששיעור ההשבה של אל על מהסכום המוחזק בידיה, גבוה הרבה יותר ומגיע כמעט לכל הסכום שמוחזק בידי אל על בפועל.** התועלת הגלומה בהסדר גדלה אף בשים לב לתוספת בדמות התרומה מתוך סכום הגמול והשכ"ט הראשוני בסך כולל של 2,620,000 ש"ח.

ז. **הסדרה עתידית**: לשיטת התובע, בקשת האישור הניבה תועלת לציבור גם **כלפי עתיד**, שכן היא מביאה לידידוע לקוחות אל על בדבר זכאותם להשבת מסי הנמל, וזאת באמצעות הסדרה עתידית רחבה ומקיפה, כאשר בהתאם להלכה הפסוקה, הסדרה עתידית מהווה שיקול חשוב בקביעת הגמול ושכר הטרחה/שיעור האחוזים (למשל רע"א 2957/17 סופרגז חברה ישראלית להפצת גז נ' יעל שורצמן (נבו 17.3.2024)).

ח. **מעורבותו של התובע המייצג בניהול ההליך**: כאמור לעיל, התובע היה שותף פעיל בניהול ההליך וגילה מעורבות רבה בו. מעורבותם של תובעים ייצוגיים בהליך חשובה לקבוצה שכן היא מקדמת את טובתה. כדי לעודד מעורבות כאמור, יהא זה אך נכון וצודק לשקף הדברים בקביעת סכום הגמול ושכר הטרחה בכלל, והגמול לתובע הייצוגי בפרט.

ט. **ההמלצה גובשה בברכתה של המגשרת**: המתמחה בתחום התובענות הייצוגיות ובפרט בהיבטים השונים של קביעת הגמול ושכר הטרחה בהליכים מסוג זה.

י. **הצמדת "המדרגות" למדד**: מאחר שפסק הדין אשר קבע את "המדרגות" ניתן ביום 23.5.12 ומאחר שחלוף הזמן הביא לשחיקת ערכם של הסכומים שנקבעו, יהא זה אך נכון וצודק להתאים את הסכומים להווה ולהוסיף להם הפרשי הצמדה בלבד (למשל: תנ"ג (כלכלית) 5334-09-17 **משה אהרוני נ' בנק הפועלים בע"מ** (נבו 8.1.2023) ות"צ (כלכלית) 34975-11-17 **עתי צמחוני נ' בנק ירושלים בע"מ** (נבו 22.5.2023), תצ (ת"א) 67187-11-18 **אריה רהב נ' נוחי דנקנר** (נבו 22.8.25)).

83. לא למותר להוסיף, שבפסק דינו מיום 19.9.2024 של מותב נכבד זה בת"צ 40212-05-17 **מלאכי נ' Google Inc** (19.9.2024), אישר בית המשפט הנכבד תשלום גמול ושכר טרחה בסך כולל של 9,960,000 ₪ בתוספת מע"מ, כנגד פיצוי לציבור בסך של 46,500,000 ₪. זאת אף במובחן מההסדר דנן, הכולל הסדרה העתידית רחבה ומקיפה יותר, וכאשר ההליך דנן הוגש ומתנהל זמן רב יותר, ובמסגרתו הגיעו הצדדים לשלב מתקדם יותר בניהול ההליך העיקרי, לרבות מינוי מומחה כאמור.

⁸ יוזכר, כי בצפון אמריקה מסי הנמל מועברים לרשויות המס במועד רכישת הכרטיס (ולא רק לאחר הטיסה ביחס לנוסעים שטסו – כפי שנהוג ביתר הטיסות), ואינם נמצאים עוד בכיסה של אל על.

84. מוסכם על הצדדים, כי עם קבלת אישור בית המשפט הנכבד לפשרה זו, יתגבש כלפי אל על, כל תאגיד שקשור עמה ו/או כל מי מטעמו של כל מי מהם, באופן אוטומטי, ויתור וסילוק מלא ומוחלט של כל אחד מחברי הקבוצה (שלא הגיש הודעת פרישה בהתאם לסעיף 18(ו) לחוק) ביחס לכל ענייני התובענה ובקשת האישור, וייווצר מעשה בית-דין כלפי כל חברי הקבוצה באשר לעילות התביעה הנכללות בבקשת האישור, וביחס לכל הסעדים שהתבקשו בקשר אליהן.

85. התובע ו/או ב"כ ו/או מי מטעמם מתחייבים שלא להגיש ו/או להיות מעורבים, במישרין ו/או בעקיפין, בהגשת בקשת אישור נוספת ו/או הליך משפטי אחר נגד אל על ו/או מי מטעמה בעניינים נשוא בקשת האישור ו/או בטענות ו/או עילות שנטענו בבקשת האישור, וזאת למעט במקרה של הפרת הסדר הפשרה (ובעניין זה הצדדים שומרים על מלוא טענותיהם).

86. מוסכם על הצדדים, כי במקרה שבית המשפט הנכבד לא יאשר הסדר זה במלואו או לא יאשר חלקים ממנו, או יאשר את ההסדר באופן מותנה או שונה מזה שהוסכם, למעט בכל הנוגע לשינוי בשיעור הגמול למבקש ו/או שכ"ט ב"כ התובע, יהיה כל אחד מהצדדים זכאי לבטל הסדר פשרה זה בתוך 14 ימים מיום שנמסרה לו החלטת בית המשפט הנכבד, על פי שיקול דעתו הבלעדי וללא צורך במתן הנמקה כלשהי, וזאת לאחר מתן הודעה בכתב לצד השני, ומבלי שהדבר יטיל עליו חבות כספית או אחרת ו/או מבלי שפעולה כלשהי שעשה לפי הסדר פשרה זה תוצג כראיה כנגדו ו/או תיזקף לחובתו (למשל - אך לא רק, כהודאת בעל דין).

87. במקרה שבו יוגש על-ידי צד שלישי כלשהו ערעור על פסק-הדין ו/או בקשה לביטול פסק-הדין, ויתקבל הערעור ו/או הבקשה לביטול כאמור לעיל, באופן המשנה הוראה מהותית בהסדר, למעט שינוי של שכ"ט והגמול, יהיה רשאי כל אחד מן הצדדים, בתוך 14 ימים מיום שנמסר לו עותק של פסק-הדין בערעור ו/או החלטה בבקשה לביטול כאמור לעיל, להודיע לצד השני על ביטול ההסדר, וזאת לפי שיקול דעתו הבלעדי וללא צורך במתן הנמקה כלשהי ומבלי שהדבר יטיל עליו חבות כספית או אחרת כלפי הצד השני.

88. במקרה בו תימסרנה הודעות פרישה (בהתאם לסעיף 18(ו) לחוק) על ידי למעלה מ-200 חברים בקבוצה, תהיה אל על רשאית לבטל הסכם זה תוך 30 ימים מהגשת הודעת הפרישה האחרונה, על פי שיקול דעתה הבלעדי וללא צורך במתן הנמקה כלשהי, וזאת לאחר מתן הודעה בכתב לצד שכנגד, ומבלי שהדבר יטיל עליה חבות כספית או אחרת.

89. אם בית המשפט הנכבד לא יאשר את הסדר הפשרה ו/או במקרה בו יממש צד את זכותו לבטל את ההסכם כאמור, יהיו הסדר פשרה זה על נספחיו וכל הנובע ממנו בטלים מעיקרם (void) וחסרי תוקף משפטי, כאילו לא נחתם הסדר הפשרה מלכתחילה. האמור בהסדר פשרה זה ונספחיו ובכל הנובע מהם לא ישמש כראיה ולא ישמש בדרך אחרת, בין אם בהליך משפטי ובין בכל הליך אחר, לא ייזקף לחובת או לטובת מי מהצדדים ולא יהא על הצדדים לנקוט בהליך משפטי לביטול הסדר הפשרה או פסק הדין, והכל מבלי שתהיה למי מהצדדים כל תביעה ו/או טענה ו/או דרישה בקשר לכך, ויימשך הדיון בתובענה, הכול כאילו לא נחתם הסדר פשרה זה מעיקרו ולא ניתן יהיה להסתמך עליו ו/או לעשות בו, או בתוכנו, או בנתונים או במצגים או בטיוטות הסכם זה כל שימוש, לרבות (אך לא רק) בהליך המשפטי.

90. אם בית המשפט הנכבד ימצא שיש צורך לקבוע בהסדר הפשרה תנאים מסוימים, כאמור בסעיף 19(ד) לחוק תובענות ייצוגיות ו/או לאשר את הסדר הפשרה באופן מותנה או חלקי, יתבקש בית המשפט הנכבד ליזמן את הצדדים לדיון, על מנת להציג לפניו את עמדתם.

ה. מינוי בודק

91. הצדדים סבורים כי בנסיבות שתוארו לעיל, אין מקום למינוי בודק מטעם בית המשפט הנכבד על פי סעיף 19 לחוק תובענות ייצוגיות בנסיבות העניין. אלו עיקר הטעמים לכך.

92. הסדר פשרה מתבסס על נתוני אמת של אל על (המאומתים בתצהיר של גורם בכיר באל על) אך סכום הפשרה אינו תולדה של חישוב אריתמטי מדויק, אלא הינו תוצאה של הערכת הצדדים את הסיכונים והסיכויים של התובענה; לרבות התחשבות בטענות ההפחתה של אל על, אשר די בקבלת אחת מהן (למשל, גביית דמי אי הגעה מנוסע שאינו מתייצב לטיסתו, אך מבקש לקבל את מסי הנמל, ולמעשה מבקש לבטל את כרטיסו) כדי לאיין את רוב אם לא כל הנזק הנטען בתביעה.

93. בנסיבות אלו, בחינת שאלת ההוגנות והסבירות של הסדר הפשרה, אינה מצריכה מומחיות מקצועית או כלכלית כלשהי, אלא רק הערכה של הסיכויים והסיכונים הכרוכים בניהול התיק עבור הצדדים - בחינה המצויה בתחום מומחיותו של בית המשפט הנכבד.

94. יש לראות בנתונים שגולו באמצעות תצהיר נציג אל על כמבססים באופן מספק את הנתונים העומדים בבסיס הסדר הפשרה, ואין צורך במינוי בודק לעניין זה. יפים לעניין זה דברי כב' השופט גרוסקופף בת"צ (מחוזי מרכז) 39292-04-13 קלינגהופר נ' PayPal Pte Ltd, פס' 16 (4.5.2017):

"הנתונים הדרושים לצורך ביצוע הסדר הפשרה הם נתונים המצויים במערכות הממוחשבות של פייפאל, ואשר גורם מקצועי מוסמך מטעם פייפאל מסר לגביהם תצהיר. בנסיבות אלו גם לא ראיתי טעם למנות בודק לבחינת היבטיו הכלכליים של הסדר הפשרה".

95. ויודגש: בתי המשפט מאשרים בנסיבות דומות הסדרי פשרה מבלי למנות בודק (אביאל פלינט וחגי וויניצקי **תובענות ייצוגיות** 635 (2017) (להלן: "**פלינט וויניצקי**")), כדבר שבשגרה. קיימות אינספור דוגמאות רבות למקרים שבהם אושרו הסדרי פשרה, לעיתים בסכומים ניכרים, ובין היתר כאשר בתי המשפט, לרבות מותב נכבד זה, מסתפקים בתצהיר המשיבה לגבי הנתונים העומדים בבסיס הסדר הפשרה ואופן חישובם ומבלי למנות בודק.

לעניין זה, ר', למשל: ת"צ (מחוזי מרכז) 20088-07-20 **חכים נ' אל על נתיבי אויר לישראל בע"מ** (24.3.2024); ת"צ (מרכז) 60684-07-13 **צובטרו נ' לאומי קארד בע"מ**, פס' 13 (27.4.2015); ת"צ 39086-10-11 **בשן נ' סנו מפעלי ברונוס בע"מ**, פס' 14 (4.2.2014); ת"צ (מחוזי מרכז) 64233-12-17 **יונדף נ' American Airlines**, פס' 19 (19.7.2022).

96. ודוק, פסיקה זו והסדרים אלו יפים ויש להחילם בענייננו בבחינת קל וחומר. שכן, אם נקבע כי אין צורך במינוי בודק במקרים בהם כלל לא הוגש תצהיר גילוי מסמכים, ברי כי אין מקום או צורך למנות בודק, מקום בו אל על כבר הצהירה על הנתונים הכספיים במסגרת הליך גילוי מסמכים ארוך, שבוצע על ידה באופן מקיף ויסודי ואף נבדק על ידי נציגיה.

97. לעניין זה, ראו גם, דבריהם המפורשים של המלומדים פליט ו-ויניצקי, כדלקמן: "**לאימות הנתונים המובאים בבקשת אישור הסדר פשרה נועד הליך גילוי המסמכים**" (פלינט וויניצקי, בעמ' 635).

98. יתרה מכך. בשים לב להיקף הנתונים ומורכבות שלילפתם ממערכות אל על, בדיקה על ידי הבודק צפויה להיות ממושכת ביותר ולהשית על הצדדים **עלויות עצומות**. למעשה, מינוי בודק, מאיין ומרוקן מתוכן חלק ניכר מהיתרונות הדיוניים הגלומים בהסדר פשרה זה, שעליהם הוא מבוסס.

99. כמו כן, הסדר הפשרה הושג ואף כולל מנגנוני ביקורת מובנים. כך, למשל, וכפי שצוין לעיל, בתום ביצוע הסדר הפשרה, יוגש תצהיר אודות ביצוע הסדר הפשרה במלואו, אשר יבדוק ויאשר כי הסדר הפשרה קיים במלואו.

100. בנוסף, הסדר הפשרה הינו תולדה של משא ומתן שהתחיל וגובש בחלקו גם בסיועה של המגשרת, אשר עיינה בעצמה בנתוניה של אל על במהלך הליך הגישור, וכאמור, מצאה כי מדובר בהסדר ראוי והוגן. בנסיבות אלו, נפסק לא אחת כי אין צורך במינוי בודק. ברוח זו נפסק כך:

"אין קושי לקבוע כי בהינתן העובדה שההסדר פרי הליך גישור שהתנהל על ידי מגשר שהוא שופט בדימוס, אין צורך למנות בודק וניתן לאשר את הסכם הפשרה..."

ראו: ת"צ (מחוזי חי') 22876-07-09 נסאר נ' חברת דואר ישראל בע"מ, בעמ' 5 (30.12.2011) (להלן: "עניין נסאר"); ראו גם: ת"צ (ת"א) 38109-01-10 פלד נ' עיריית הוד השרון, פס' 18 (ד) (23.6.2013); ת"מ (מינהלים ת"א) 101-07 לוי נ' רשות השידור, פס' 20 (4.1.2012); פלינט וויניצקי, בעמ' 639.

101. אשר על כן, הצדדים סבורים כי בנסיבות העניין אין לבדוק יתרון יחסי כלשהו על פני שיקול דעת בית המשפט הנכבד, אשר עליו להפעילו במקרה זה ממילא. מינוי בודק יגרום, אפוא, רק לסרבול הדיון בבקשה ולעיכובו, ואף יגרור עלויות מיותרות. אשר על כן, סבורים הצדדים כי כדי לייעל את הדיון ולקדמו, ראוי לאשר את הסדר הפשרה המוצע ללא מינוי בודק.

נ. הסדר הפשרה הוגן, סביר וראוי בנסיבות העניין

102. בעת בחינת הסדר פשרה בהליך ייצוגי יש להביא בחשבון האם ההסדר מגשים שתי תכליות מרכזיות: הגינות כלפי חברי הקבוצה והרתעה מפני ביצוע עוולות נטענות דומות (ראו, למשל: ת"צ (מרכז) 5731-08-07 קיכל נ' בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ (31.7.2011) (להלן: "עניין קיכל")).

103. הצדדים סבורים כי הסדר פשרה זה מגשים שתי תכליות אלו, וכן כי שיקולי עזר נוספים תומכים במסקנה כי הסדר הפשרה הוגן, סביר וראוי בנסיבות העניין ועל כן כי יש לאשרו.

104. באשר לתכלית הראשונה - הגינות ההסדר ביחס לחברי הקבוצה - כבר נקבע, כי "על מנת להכריע האם הסדר הפשרה הוא הוגן מבחינת חברי הקבוצה יש לבחון את היחס שבין התועלת שתצמח לחברי הקבוצה מהמשך ניהול ההליך עד להכרעה בו לבין התועלת שתצמח להם מהסדר הפשרה, תוך מתן תשומת לב לסיכויים ולסיכונים הכרוכים בניהול התובענה ולעלויות ניהולה" (ת"צ (מרכז) 30028-04-11 יצחקי נ' מגדל חברה לביטוח, פס' 69 (21.11.2016)).

105. בענייננו, התועלת שתצמח מהסדר הפשרה ברורה ומובהקת: הסדר הפשרה כולל השבה בסכום של 51 מיליון ₪ המגלם מקדם פשרה של למעלה מ-70% (ובנוסף לכך התרומה מתוך סכום הגמול והשכ"ט הראשוני, בסך כולל של 2,620,000 ש"ח), כאשר בכל הקשור לסכום המוחזק בידיה של אל על, מדובר במקדם פשרה גבוה אף יותר (כל שכן בשים לב לטענות ההגנה של אל על, שגילום כולן או חלקן עשוי להעלות את מקדם הפשרה אף משמעותית יותר).

106. מאידך, אין כל בטחון שהתביעה תתקבל ולשיטת אל על, כפי שפורט לעיל ולא נחזור על הדברים, עומדות לה טענות כבדות משקל ביחס לטענות המסד בתובענה, לרבות טענות קיזוז באשר לנזק הנטען, ולשיטתה ניהול ההליך עד תומו היה מוביל לדחיית התובענה בכללותה ולמצער בחלקה. זאת, קל וחומר מקום שחלק מטענות ההפחתה של אל על (כגון, הטענה כי יש להפחית את מלוא סכום מס נמל זר, שכן, התובע לא הוכיח את הדין הזר בעניין זה) כבר נתקבלו על ידי בית המשפט הנכבד (ראו, למשל, ת"צ (מחוזי מרכז) 15427-05-18 גורשומוב נ' וויז אייר הונגריה Wizz Air Hungary, פס' 16-17 (15.9.2022); ת"צ (מחוזי מרכז) 68765-07-18 אברזון נ' אוסטריאן איירליינס, פס' 26-28 (15.9.2022)), כך שדי בקבלת טענה זו, כדי להיווכח כי הסדר הפשרה ראוי והוגן בנסיבות העניין.

107. יתרה מכך. המשך בירורה של התובענה יחייב דיון ממושך ומתן הכרעות במחלוקות העובדתיות והמשפטיות בין הצדדים, ובכלל זאת בדיקה ממושכת של מומחה מטעם בית המשפט הנכבד, הגשת התייחסות מטעם הצדדים לבדיקת המומחה, הגשת תצהירי עדות ראשית, חקירות, וכן הליכי ערעור שייתכן שיוגשו. משמעות הדברים היא שגם אם תתקבל התובענה יהא זה בעוד פרק זמן לא מבוטל. בנוסף, בירור ההליך יצריך השקעת משאבים רבים, הן מבחינת הצדדים (לרבות עלויות בדיקת המומחה) והן מבחינת המערכת השיפוטית. הסדר הפשרה שכאן חוסך את הצורך בהשקעת משאבים אלו.

108. בנוסף, סכום ההשבה נעשה בתשלום מזומן/שווה ערך מזומן, לכל חברי הקבוצה שניתן לאתרם בשקידה סבירה, והכל תוך וידוא כי סכום הפשרה יחולק וישולם במלואו וככל שלא ינוצל, יועבר לציבור. ואכן, לא אחת בתי המשפט אפשרו פיצוי הכולל גם הטבות חלף מזומן בדומה להסדר הפשרה שכאן, וזאת גם בהיקפים של עשרות מיליוני ₪ (ראו, למשל, ענין **מנירב**; ת"צ (מחוזי חי) 37774-11-17 קסין נ' **חברת ירושלים למוצרי שומשום בע"מ** (15.1.2019); ועוד).
109. לעניין זה יצוין, כי באופן ספציפי, בתי המשפט כבר אישרו הסדרי פשרה, שבמסגרתם הוענקה אותה הנחה המוענקת בהסדר פשרה זה - הנחה של 100% מסכום דמי ביטול כרטיס שהיה על הנוסעים לשלם (ר', למשל, ת"צ 46892-12-16 **דבי נ' אל על נתיבי אוויר לישראל בע"מ** (22.11.2022)).
110. ודוק, פסיקה זו יפה בענייננו ביתר שאת. שכן, מעבר לכך שמדובר בהטבה שהיא שוות כסף של ממש המגלמת סכום מזומן משמעותי (17,000,000 ₪), הרי שבענייננו אין מדובר רק באובדן הכנסה מלא, אלא בסכומים שממש יוצאים מקופתה של אל על (Out of Pocket), למשל בדמות תשלום יתרת ההנחה לקרן.
111. עוד יצוין, כי מאחר שלא ניתן לאתר חלק מחברי הקבוצה, במסגרת הסדר הפשרה המוצע כי הנתבעת תעניק פיצוי לאוכלוסיית נוסעים רחבה יותר, עבור חברי הקבוצה שלא ניתנים לאיתור. הסכמות שכאלו - המתחשבות במימד הרוחבי ציבורי של הפשרה בהליך ייצוגי - מקובלות, וכזאת נעשה בשורה של הליכים שאושרו על ידי בתי המשפט, לרבות על ידי מותב נכבד זה ממש לאחרונה (ראו, ת"צ 10538-02-13 **הצלחה התנועה הצרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת (ע"ר) נ' אל-על נתיבי אוויר לישראל בע"מ** (14.3.2025)).
- ראו גם:** ת"צ 30637-07-13 **לוי נ' תנובה - מרכז שיתופי לשיוק תוצאת חקלאית בישראל בע"מ** (29.1.2017); ות"צ 36838-03-12 **מזרחי נ' 012 סמייל טלקום בע"מ** (07.10.2014).
112. יתרה מכך. ניסיון העבר מלמד, כי כאשר מפורסם הסדר פשרה הכולל מנגנון חיפוש מורכב של חיפוש חברי קבוצה פוטנציאליים, מוקד שירות הלקוחות של החברה מוצף מיד ב"גל" של פניות, מצד אזרחים מעוניינים המבקשים לברר האם גם הם זכאים לדבר מה. התנהלות זו, צפויה לייצר בענייננו מעמסה אדירה על מוקד שירות הלקוחות (ונוכח: מדובר בלקוחות אל על ב-17 השנים האחרונות!) באופן אשר יסב פגיעה קשה בלקוחותיה הקיימים של אל על, שיזדקקו לשירות ויאלצו להמתין פרק זמן ארוך מהרגיל.
113. אם לא די בכך, הרי שהסדר הפשרה אף מועיל ומשפר את מצבם של הנוסעים מכאן ואילך. שכן, במסגרת ההסדרה העתידית המקיפה, הוסכם כי אל על תשפר את יידוע הנוסעים בדבר זכאותם לפנות ולבדוק את האפשרות להשבת מסי הנמל, באופן שיסייע למנוע הישנות המקרים העומדים בבסיס בקשת האישור בעתיד. ודוק. התיקון לעתיד שנקבע במסגרת הסדר הפשרה מבוסס על הסדרים שאושרו בעבר על ידי בתי המשפט במקרים דומים ואף משופר מהם (ראו, למשל: ת"צ (שלום הרצ) 30633-05-18 **סמוליצ' נ' קוריאן איירלינס קו. לימיטד** (8.7.2021); ת"צ (מחוזי מרכז) 13682-10-19 **איכברונר נ' Transavia Airlines c.v** (24.7.2023); ת"צ (מחוזי מרכז) 10399-08-17 **פרי נ' בריטיש איירוואיס פלס** (20.6.2024), ת"צ (מחוזי מרכז) 54836-11-17 **שפירא נ' טורקיש איירליינס** (28.7.2021)).
114. כאמור, על מנת למנוע המתנה של תקופה ממושכת ואף חודשים רבים עד לכניסתו של הסדר הפשרה לתוקף, הוסכם על ידי הצדדים על הקדמת יישום ההסדרה העתידית עוד לפני אישור הסדר הפשרה, מה שמביא דה פקטו להקדמת השיפור במצבם של הנוסעים בתקופה משמעותית וייתכן שאף חודשים רבים.
115. תימוכין לכך שמדובר בהסדר סביר, ראוי והוגן, ניתן למצוא גם בכך שהוא גובש בהמשך גם להליך הגישור שהתנהל בפני המגשרת, ואשר נמצא על ידה כהסדר ראוי והוגן (וראו למשל: ת"צ (מחוזי חי) 22876-07-09 **נסאר נ' חברת דואר ישראל בע"מ**, בעמ' 4 (30.12.2011) (עניין נסאר, בעמ' 4; ת"צ (מחוזי מרכז) 63984-12-17 **לרנר נ' איסתא ישראל בע"מ**, בפס' 39 (27.4.2020)).

116. באשר לתכלית השנייה שנקבעה בפסיקה - הרתעה מפני ביצוע עוולות צרכניות - הצדדים סבורים, כי יש בהסדר זה כדי לקיים גם תכלית זו - מקום בו אל על התחייבה הן לחשיב סכומים משמעותיים, וכן לבצע תיקון לעתיד, וזאת עוד לפני שהסדר הפשרה נדון ובוודאי לפני שהסדר הפשרה ו/או קיבל תוקף של פסק דין. זאת על אף שלגישת אל על, התנהלותה בנסיבות מקרה זה (ובכלל) היא כדין ואין חשש שתפעל לביצוע עוולות צרכניות.

117. כמו כן, נקבע לא אחת בפסיקה, כי לעניין ההרתעה יש גם להביא בחשבון את הוצאות ביצוע הסדר הפשרה, וכן את התשלומים להם התחייבה אל על לשלם כגמול לתובע ושכ"ט לב"כ (ר': עניין קיבל; ת"צ 28848-02-12 גולדנברג נ' גליקסמן שיווק ביצים (1994) בע"מ (3.10.2013); שטורם נ' הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, פס' 10-7 (21.12.2015); ת"צ (מחוזי ת"א) 11208-09-14 שטרנפלד נ' בנק מזרחי טפחות בע"מ, פס' 12-9 (21.2.2016)). משכך, גם תכלית זו מתקיימת.

118. הצדדים סבורים, כי בשל טעמים אלה (ודאי בשל משקלם המצטבר) הסדר הפשרה ראוי, סביר והוגן, וכי סיום ההליך בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת שבין הצדדים.

2. סיכום

119. הצדדים סבורים - נוכח הערכותיהם את הסיכונים והסיכויים הטמונים בניהול התיק - כי ההסדר שאליו הגיעו ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה; וכי סיום ההליך בהסדר פשרה דלעיל הוא הדרך היעילה וההוגנת ביותר להכרעה במחלוקת שבין הצדדים, באופן הממלא אחר מטרות החוק באופן הולם וראוי בנסיבות העניין.

120. לבקשה זו מצורפים כנספחים:

א. **נספח א'** - בקשה מתוקנת לאישור הסדר פשרה בתובענה ייצוגית בסימני מהדורה;

ב. **נספח ב'** - נוסח של מודעה לעיתונות, בהתאם לסעיף 25(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות;

ג. **נספח ג'** - תצהירים לתמיכה בהסדר הפשרה, בהתאם לסעיף 18(ב) לחוק תובענות ייצוגיות ובהתאם לתקנה 12 לתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010.

121. אשר על כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לאשר את הסדר הפשרה שאליו הגיעו הצדדים, כמפורט לעיל.

אביחי טויג,
עו"ד

חניטל בלינסון-
נבון עו"ד

ברק רון, עו"ד
ב"כ התובע

ארנון, תדמור-לוי
ב"כ הנתבעת

אני חת"מ, השופטת (בדימוס) הילה גרסטל, מאשרת בזאת, כי הצדדים ניהלו לפני הליך גישור ממושך משך כשנתיים, שבמסגרתו גובשה הצעה מסוימת. לאחר מכן, המשיכו הצדדים במשא ומתן ישיר ביניהם כפי שתואר בבקשה דלעיל, והסדר הפשרה הוא הסדר משופר ביחס להצעה הקודמת. אני סבורה לאחר בחינת ההסדר וקיום שיח עם הצדדים, כי ההסדר סביר, ראוי והוגן ועונה לתכליות חוק התובענות הייצוגיות.

השופטת (בדימוס) הילה גרסטל,
מגשרת

20.11.25

תאריך החתימה: 25.11.2025

בבית המשפט המחוזי

מרכז

ת"צ 15-01-15049

לפני כבוד השופטת י. מושקוביץ

בעניין:

אסף כהן, עו"ד ת.ז. 25089293

ע"י ב"כ עוה"ד ברק רון (מ.ר. 26699)

מרחוב דניאל פריש 3, תל אביב

טל': 03-6961105; פקס: 03-696116

התובע:

- נגד -

אל על נתיבי אוויר לישראל בע"מ

ע"י ב"כ עוה"ד ממשד' ארנון, תדמור-לוי

ממרכז עזריאלי 5 (המגדל המרובע) תל אביב 6702501

טל': 03-6087835; פקס: 03-6087716

הנתבעת:

הודעה ובקשה מטעם הצדדים לתיקון הסדר הפשרה

בהתייחס להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 23.11.25, מתכבדים הצדדים להודיע ולבקש כדלקמן. בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת לראות בהודעה זו כנספח שמתקן את הבקשה המתוקנת לאישור הסדר פשרה שהוגשה ביום 23.11.25 (להלן: "הסדר הפשרה"), כך שנספח זה יהא חלק בלתי נפרד מהסדר הפשרה.

בהתאם, גם יתוקן נוסח המודעה לעיתונות שצורף כנספח 2 להסדר הפשרה.

נוסח מעודכן של המודעה לעיתונות מצורף כנספח 1.

ואלה נימוקי ההודעה:

1. על רקע המפורט בפרק ג' להסדר הפשרה, תוצאת חישוב שכר הטרחה והגמול לפי "מדרגות" שכר הטרחה שנקבעו בעניין רייכרט ושוורצמן, ללא הצמדה למדד היא כדלקמן:

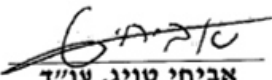
סכום	אחוזים	סה"כ גמול ושכ"ט
₪ 5,000,000	25%	₪ 1,250,000
₪ 5,000,000	20%	₪ 1,000,000
₪ 43,620,000	15%	₪ 6,543,000
₪ 53,620,000		₪ 8,793,000

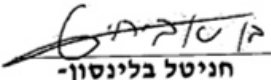
2. מאחר ובמסגרת הסדר הפשרה המליצו הצדדים שהגמול ושכר הטרחה יעמדו יחדיו על סך של 8,924,440 ₪ (לא כולל מע"מ), מדובר בהפרש בסך של 131,440 ₪ (לא כולל מע"מ). הצדדים מסכימים וממליצים כי סכום ההפרש האמור יחולק כדלקמן:

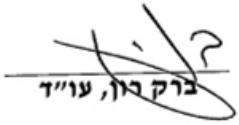
א. סך של 114,440 ₪ יתווסף לרכיב התרומה מתוך סכום הגמול ושכר הטרחה הראשוני כהגדרתו בסעיף 41 להסדר הפשרה, כך שהתרומה האמורה תעמוד על סך כולל של 2,734,440 ₪.

ב. סך של 17,000 ₪ (בתוספת מע"מ), המהווה כ- 14.85% מהסך של 114,440 ₪, יתווסף לסכומי הגמול ושכר הטרחה המומלצים, כך שבסך הכל ישולמו גמול ושכר טרחה בסך של 8,810,000 ₪ (בתוספת מע"מ), שיחולק בין התובע לבין ב"כ כדלקמן: שכ"ט המומלץ לב"כ התובע יעמוד על סך סופי של 5,873,333 ₪ (בתוספת מע"מ) המהווה 2/3 מהסכום הכולל, והגמול המומלץ לתובע יעמוד על סך סופי של 2,936,667 ₪ (בתוספת מע"מ) המהווה 1/3 מהסכום הכולל.

3. יתר הוראות ההסכם יעמדו ללא שינוי.

אביחי טויג, עו"ד

חניטל בלינסון-
נבון, עו"ד

ברק בון, עו"ד
ב"כ התובע

ארנון, תדמור-לוי
ב"כ הנתבעת